Nr. 12. Warszawa, dnia 22 września 1931 r. **Rok XIV.**

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Prenumerata roczna 12 zł. **Cena egzemplarza 1 zł.**

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20

Adres Administracji: Komisarjat Rządu, ul. Senatorska Nr. 12. Telef. 696-87.

TREŚĆ:

I.

Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 17 września Nr. 84 Rok 1931

Poz. 648. Protokół o klauzulach arbitrażowych, podpisany w Genewie dn. 24 września 1923 r.

Poz. 649. Oświadczenie Rządowe z dnia 28 lipca 1931 r. w sprawie złożenia dokumentu ratyfikacyjnego protokółu o klauzulach arbitrażowych, podpisanego w Genewie dnia 24 września 1923 r.

Poz. 650. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 1931 r. o zmianie granic powiatów hrubieszowskiego i tomaszowskiego w województwie lubelskiem.

Poz. 651. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 1931 r. o utworzeniu gminy wiejskiej „Orłowo Morskie" w powiecie morskim, województwie pomorskiem.

Poz. 652. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 1931 r. o zniesieniu gmin wiejskich Kobylanka Wielka, Kobylanka Panieńska i Linarczyk w powiecie grudziądzkim, województwie pomorskiem.

Poz. 653. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 1931 r. o zniesieniu obszaru dworskiego Benice w powiecie krotoszyńskim, województwie poznańskiem.

Poz. 654. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 1931 r. o zniesieniu obszaru dworskiego Bierzgłowo Zamek w powiecie toruńskim, województwie pomorskiem.

Poz. 655. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 1931 r. o zniesieniu obszarów dworskich Bobrowniki I/III i Bobrowniki II w powiecie ostrzeszowskim, województwie poznańskiem.

Poz. 656. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 1931 r. o zniesieniu obszaru dworskiego Smoszew w powiecie krotoszyńskim, województwie poznańskiem.

Poz. 657. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 1931 r. o zniesieniu obszaru dworskiego Tokary w powiecie kartuskim, województwie pomorskiem.

Poz. 658. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 września 1931 r. w sprawie zmiany przepisów o należnościach za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów oraz wojskowych w kraju. *)

Poz. 659. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 23 maja 1931 r. w sprawie uzupełnienia taryfy telegraficznej.

Poz. 660. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 26 sierpnia 1931 r. w sprawie zmiany w organizacji urzędów skarbowych oraz właściwości komisyj szacunkowych do spraw podatków dochodowego i przemysłowego w okręgu administracyjnym izby skarbowej w Grudziądzu.

Poz. 661. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 31 sierpnia 1931 r. w sprawie częściowej zmiany taryfy celnej.

Poz. 662. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 sierpnia 1931 r. o zniesieniu gmin wiejskich Chrość i Podborze w powiecie bocheńskim, województwie krakowskiem.

Poz. 663. Obwieszczenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 sierpnia 1931 r. o sprostowaniu omyłek w wykazie nieruchomych majątków państwowych, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 30 grudnia 1924 r. o sprzedaży niektórych nieruchomych majątków państwowych.

Poz. 664. Obwieszczenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 sierpnia 1931 r. o sprostowaniu błędu w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 czerwca 1927 roku o ochronie rynku pracy.

---

z 21 września Nr. 85 Rok 1931.

Poz. 665. Porozumienie między Rzecząpospolitą Polską a Królestwem Rumunji o odbudowie mostu kolejowego położonego na Dniestrze między Zaleszczykami a Schit, podpisane w Bukareszcie dnia 24 maja 1929 r.

Poz. 666. Oświadczenie rządowe z dnia 3 lipca 1931 r. co do wymiany dokumentów ratyfikacyjnych porozumienia między Rzecząpospolitą Polską a Królestwem Rumunji w sprawie odbudowy mostu kolejowego na Dniestrze między Zaleszczykami a Schit, podpisanego w Bukareszcie dn. 24 maja 1929 r.

---

*) Nie przedrukowano wobec zapowiedzi ogłoszenia jednolitego brzmienia rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 września 1927 r.

Poz. 667. Porozumienie między Rzecząpospolitą Polską a Królestwem Rumunji o budowie mostu położonego na Czeremoszu między Kutami a Vijnitą, podpisane w Bukareszcie dnia 24 maja 1929 r.

Poz. 668. Oświadczenie rządowe z dnia 3 lipca 1931 r. co do wymiany dokumentów ratyfikacyjnych porozumienia między Rzecząpospolitą Polską a Królestwem Rumunji w sprawie budowy mostu na Czeremoszu między Kutami a Vijnitą, podpisanego w Bukareszcie dnia 24 maja 1929 r.

Poz. 669. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 1931 r. w sprawie zmiany niektórych postanowień rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 1930 r. o zastosowaniu przepisów prawa o spółkach akcyjnych do władz oraz do likwidacji towarzystw ubezpieczeń wzajemnych.

Poz. 670. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 1931 r. o przekazaniu Ministrowi Przemysłu i Handlu stałego funduszu przemysłowego, podlegającego kompetencji Tymczasowego Wydziału Samorządowego w likwidacji we Lwowie.

Poz. 671. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 1931 r. w sprawie odstąpienia gminie m. st. Warszawy terenów państwowych na cele rozbudowy miasta.

Poz. 672. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 1931 r. w sprawie rozwiązania Rady Gminnej gminy Lisewo.

II.

Przedruki z Monitora Polskiego.

z 16 września Nr. 213 Rok 1931

Poz. 287. Uchwała Rady Ministrów z dn. 9 września 1931 r. w sprawie statutu organizacyjnego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

z 17 września Nr. 214 Rok 1931

Poz. 288. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 września 1931 r. o wywłaszczeniu przymusowem gruntu na rzecz Skarbu Państwa do przebudowy stacji kolei normalnotorowej Werbkowice.

Poz. 289. Okólnik Ministerstwa Reform Rolnych z dnia 7 lipca 1931 r., Nr. 3552/Kr.

z 18 września Nr. 215 Rok 1931

Poz. 290. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 września 1931 r. o wywłaszczeniu gruntów na rzecz Skarbu Państwa dla budowy trójkąta dla obracania parowozów na stacji kolejowej Maniewicze.

z 19 września Nr. 216 Rok 1931

Poz. 291. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 września 1931 r. o czasowem przymusowem zajęciu gruntów, położonych we wsi Oszczywilk, w gminie Ryki, w powiecie garwolińskim, w województwie lubelskiem, oraz o wywłaszczeniu żwiru w zajętych gruntach na użytek kolei państwowych.

Poz. 292. Zarządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 września 1931 r. w sprawie siedziby drugiego wydziału, powołanego do rozpoznawania spraw w postępowaniu doraźnem w okręgu Sądu Okręgowego w Pińsku.

z 21 września Nr. 217 Rok 1931

Poz. 293. Uchwała Rady Ministrów z dn. 9 września 1931 r. w sprawie uzupełnienia statutu organizacyjnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych*).

Poz. 294. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 września 1931 r. w sprawie rozwiązania Rady Miejskiej miasta Kórnika.

Poz. 295. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 16 września 1931 r. w sprawie nadania umowie zbiorowej z dnia 6 maja 1931 r. mocy obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych w województwie pomorskiem, w mieście Bydgoszczy, oraz w powiecie bydgoskim.

VI.

Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

249.

Okólnik Nr. 157

z 10 września 1931 r.

(Insp. Z. 353/31) o inspekcjach lotnych porządkowo-sanitarnych.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Kilkoletnia akcja nad podniesieniem zdrowotności kraju dała niewątpliwie dodatnie rezultaty.

*) Nie przedrukowano wobec zapowiedzi ogłoszenia jednolitego tekstu statutu organizacyjnego Min. Spraw Wewn.

Wyniki te jednak mogą w znacznej mierze być stracone wskutek obecnej sytuacji gospodarczej, jeżeli władze państwowe i samorządowe nie dołożą wszelkich starań, by utrzymać osiągnięty postęp chociażby na jego dotychczasowym poziomie.

Wobec tego przypominam P. P. Wojewodom (P. Komisarzowi Rządu) postanowienia okólnika Nr. 148 z dnia 4 sierpnia 1928 r. Nr. Z. H. 3806/28 (Zbiór zarządzeń Min. Spraw Wewn. str. 353) i zalecam wznowienie działalności lotnych inspekcyj porządkowo-sanitarnych.

Zaznaczam, że celem sprawowania nadzoru nad stanem sanitarnym będę zarządzał również inspekcje ministerjalne.

250.

Okólnik Nr. 158

z dnia 12 września 1931 r.

(OL. 804/116) o wykonaniu rozporządzenia w spr. organizacji urzędów wojewódzkich oraz trybu załatwiania spraw w tych urzędach.

Do

P.P. Wojewodów z wyjątkiem śląskiego.

W numerze 76 Dz. Ustaw R. P. z dnia 27 sierpnia r. b. pod poz. 611 zostało ogłoszone rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i innych zainteresowanych Ministrów z dnia 13 sierpnia 1931 r. w sprawie organizacji urzędów wojewódzkich oraz trybu załatwiania spraw w tych urzędach. Treść zasadnicza tego rozporządzenia jest Panu Wojewodzie znana, ponieważ projekt rozporządzenia był rozesłany P. P. Wojewodom w swoim czasie przy piśmie Min. Spraw Wewn. z dnia 13 grudnia 1929 r. Nr. OL. 804/27, następnie zaś ogłoszony drukiem w numerze 6 Gazety Administracji i Policji Państwowej z dn. 15 marca 1930 r. W okólniku Nr. 133 z dnia 24 lipca 1930 r. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zaleciło P. P. Wojewodom wprowadzenie w życie zasad powyższego projektu rozporządzenia. Obecnie, po otrzymaniu niniejszego zarządzenia zechcą P. P. Wojewodowie:

a) wydać wszystkim podwładnym urzędnikom stanowczy nakaz dokładnego przestudjowania ostatecznego tekstu rozporządzenia, ogłoszonego w Dz. Ustaw R. P.;

b) wydać zarządzenia potrzebne dla jak najrychlejszego całkowitego uzgodnienia obecnej organizacji urzędów wojewódzkich oraz trybu załatwiania spraw w tych urzędach, z postanowieniami ogłoszonego rozporządzenia.

I. Rozporządzenie z 13 sierpnia b. r. opiera się na art. 36 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z 19 stycznia 1928 r., który upoważnia Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami działów zespolonych w administracji ogólnej, do wydawania przepisów dotyczących organizacji urzędów wojewódzkich i trybu załatwiania spraw w tych urzędach. Te przepisy mają być wydawane w ramach zasad zawartych w art. 35 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej.

W myśl 2-go ust. art. 36 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej każdy wojewoda na podstawie przepisów wydanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych ustala statut organizacyjny i szczegółowy podział czynności urzędu wojewódzkiego i ogłasza go w Dzienniku Wojewódzkim.

W zakresie organizacji urzędów wojewódzkich należy zatem rozróżnić:

a) przepisy o charakterze ustawowym (art. 35 i 36 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z mocą ustawy z dnia 19 stycznia 1928 r.).

b) przepisy rozporządzenia ministerjalnego z 13 sierpnia 1931 r.;

c) przepisy wydawane przez P. P. Wojewodów na podstawie art. 36 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z 19 stycznia 1928 r. względnie na podstawie § 37 i 42 rozporządzenia ministerjalnego z 13 sierpnia 1931 r. Ponieważ w myśl § 43 do Pana Wojewody należy rozstrzyganie wszelkich kwestyj wątpliwych, powstałych w związku ze statutem i szczegółowym podziałem czynności, przeto zarówno przy rozstrzyganiu tych kwestyj wątpliwych jak i przy wydawaniu szczegółowych instrukcyj w myśl § 42 — należy mieć na uwadze wyliczone wyżej od a) do c) 3 kategorje przepisów obowiązujących w tej mierze.

II. Wskutek wydania nowego rozporządzenia tracą ostatecznie moc prawną wszelkie dawniejsze przepisy dotyczące wewnętrznej organizacji urzędów wojewódzkich oraz trybu ich urzędowania, które, stosownie do ostatniego ustępu art. 127 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z 19 stycznia 1928 r. dotychczas obowiązywały, o ile nie były sprzeczne z jego postanowieniami.

W szczególności utraciły moc obowiązującą postanowienia rozporządzeń wykonawczych do ustawy z 2 sierpnia 1919 r. o organizacji władz administracyjnych II-ej instancji (Dz. Pr. Nr. 65, poz. 395), która obowiązywała na obszarze b. zaboru rosyjskiego i austrjackiego. Z tych rozporządzeń wykonawczych pozostają w mocy jedynie przepisy prawa materjalnego, dotyczące kompetencji wojewodów, a wydane na podstawie art. 7 powołanej wyżej ustawy z 2-go sierpnia 1919 r.

a) O ile chodzi o rozporządzenie Rady Ministrów z 13 listopada 1919 r., (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 490) z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych rozporz. z 30 marca 1921 roku (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 236), zachowują nadal moc prawną, ze zmianami wynikającemi z przepisów późniejszych, artykuły 7 do 19.

b) Podobnie, o ile chodzi o rozporządzenie Rady Ministrów z 14 marca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 234) pozostają w mocy, ze

zmianami wynikającemi z późniejszych przepisów §§-y 7 do 19 i § 40.

c) Z rozporządzenia Rady Ministrów z 21 marca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 235) pozostają w mocy, ze zmianami wynikającemi z poprzednich przepisów, §§-y 7 do 19.

d) Rozporządzenie Rady Ministrów z 11 lutego 1924 r. w przedmiocie organizacji władz administracyjnych II-ej instancji (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 255) traci w zupełności moc obowiązującą. W związku z § 19 tego rozporządzenia zauważa się, że tracą również w zupełności moc obowiązującą instrukcje wydane w swoim czasie przez właściwych Ministrów w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych dla poszczególnych wydziałów i oddziałów.

e) Co się tyczy województw poznańskiego i pomorskiego, Min. Spraw Wewnętrznych już w okólniku Nr. 30 z dnia 5 marca 1928 roku Nr. OL. 148/7 zwróciło uwagę P.P. Wojewodów na zmiany dokonane w rozp. Ministra b. dzielnicy pruskiej z dn. 10 lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 188) wskutek przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 19 stycznia 1928 r., zwłaszcza zaś wskutek przepisów art. 32, 35, 91—107.

Obecnie z rozporządzenia z 10 lutego 1922 r., które w tym zakresie, w jakim opiera się na przepisie art. 6 lit. d. ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 r. (Dz. Praw Nr. 64 poz. 385) posiada charakter normy ustawowej — pozostają w mocy tylko te przepisy, zapomocą których Minister b. dzielnicy pruskiej zaprowadził zmiany niemieckich i pruskich ustaw i rozporządzeń, potrzebne celem przystosowania ustroju urzędów do nowych warunków, wynikających z przyłączenia tych ziem do Rzeczypospolitej oraz z połączenia w ręku wojewodów atrybucyj naczelnych prezesów oraz prezesów rejencyj.

Wchodzą tu zatem w rachubę §§ 9, 10 pkt. 1, 12, 14. Co się tyczy postanowień §§ 15 i dalszych, które mówią o zakresie działania poszczególnych wydziałów, to przepisy te wobec postanowienia art. 102 rozp. Prezydenta z 19 stycznia 1928 r., nie mogą w niczem przesądzać ani podziału urzędu wojewódzkiego na komórki organizacyjne, ani zakresu działania tych komórek organizacyjnych. Przepisy te natomiast w pewnym stopniu określają zakres działania wojewody i z tego powodu ich moc obowiązującą należy w obecnej chwili oceniać podobnie, jak moc obowiązującą przepisów wymienionych wyżej pod a) do d).

III. Należyte zrozumienie nowego rozporządzenia i jego prawidłowe zastosowanie nie powinny natrafiać na trudności, gdyż roporządzenie to rozwija zasady, które Min. Spr. Wewn. stale i systematycznie wprowadzało w życie, zwłaszcza od czasu wydania rozporządzenia Rady Ministrów z 11 lutego 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 225) i które konsekwentnie znalazły zastosowanie zarówno w organizacji władz centralnych (rozporz. Rady Ministrów z 25 sierpnia 1926 r., M. P. Nr. 203, poz. 578) jak i władz I-ej instancji (rozp. min. z 30 czerwca 1930 r. Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 464).

Poniżej podaję ważniejsze z tych zasad, które znalazły zastosowanie w rozp. o organizacji urzędów wojewódzkich.

1) Wojewoda działa pod osobistą odpowiedzialnością samodzielnie i jednoosobowo, o ile specjalne przepisy nie przewidują kolegjalnego załatwiania spraw, (art. 5 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z 19 stycznia 1928 r.) urząd wojewódzki jest organem Wojewody (§ 3 nin. rozp.).

Ani urząd wojewódzki ani wchodzący w jego skład urzędnicy nie występują nazewnątrz samodzielnie lecz tylko w imieniu wojewody (§ 3 nin. rozp.).

2) Konsekwencją powyższych zasad jest, że:

a) wszelka korespondencja podpisywana jest przez wojewodę lub „za wojewodę" (§ 3 rozp.).

Zwracam szczególniejszą uwagę na przepisy § 3, ponieważ Min. Spr. Wewn. ciągle jeszcze otrzymuje pisma podpisywane „Wojewoda w. z.". Takiego sposobu podpisywania rozporządzenie z 13 sierpnia 1931 r. nie zna.

b) Wojewoda jest kierownikiem całego urzędu wojewódzkiego i zwierzchnikiem wszystkich jego funkcjonarjuszów, nadaje ogólny kierunek działalności urzędu wojewódzkiego i sprawuje nad tą działalnością naczelny nadzór (§ 17).

c) Wojewoda może zastrzec do swojej aprobaty każdą sprawę (§ 20), nie wyłączając spraw załatwianych w wydziałach i oddziałach fachowych (§ 30 ust. ostatni).

3) Z zasadą, o której mowa pod 1) nie pozostaje w sprzeczności zasada jak najdalej idącego odciążenia wojewody, a to celem dania mu możności zajęcia się sprawami większej wagi, wynikającemi z jego funkcyj reprezentanta Rządu oraz szefa administracji ogólnej na obszarze województwa.

Odciążenie wojewody następuje:

a) w zakresie spraw organizacyjnych;

b) w zakresie bieżącej aprobaty.

Środkami dla osiągnięcia tego celu są:

a) instytucja wicewojewody;

b) usamodzielnienie naczelników wydziałów w zakresie aprobaty;

c) obarczenie urzędników fachowych odpowiedzialnością za załatwianie spraw zgodnie z wymaganiami danej gałęzi wiedzy fachowej.

4) Wypadki zastępstwa wojewody reguluje § 21 rozp.

Co się tyczy zastępstwa wojewody w zakresie jego funkcyj reprezentanta Rządu, zwracam uwagę na postanowienia §§ 2 i 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 2 lipca 1931 o „stanowisku wojewodów i starostów jako przedstawicieli Rządu" (Dz. U. R. P. Nr. 66, poz. 546) jako też na § 18 nin. rozp.

Stanowisko i funkcje wicewojewody określa § 22 nin. rozp. Zwracam uwagę, iż w myśl pkt. a) tego § wicewojewoda „odpowiada wobec wojewody za stan organizacji, biurowości i tryb urzędowania" i sprawuje w tym celu „nadzór nad urzędowaniem tudzież nad sprawnością aparatu biurowego we wszystkich wydziałach urzędu wojewódzkiego".

Wicewojewoda winien być w organizacji władz wojewódzkich czynnikiem stałym, utrzymującym ciągłość pracy organizacyjnej, jako też reprezentującym moment fachowy w zakresie stosowania obowiązujących przepisów. Ażeby wicewojewoda mógł sprostać temu zadaniu, nie może on być ponad miarę przeciążony bieżącą aprobatą. Dlatego też rozporządzenie w pkt. 3 § 4 zarówno w interesie odciążenia wojewody, jak wicewojewody, jak i poszczególnych naczelników wydziałów wskazuje wyraźnie, że „zakres samodzielnej decyzji poszczególnych urzędników powinien być jak *najszerszy*". Rozumie się samo przez się, że zasada ta musi być stosowana indywidualnie, zależnie od warunków miejscowych i stosownie do kwalifikacyj i wyrobienia poszczególnych urzędników.

IV. Podstawą pracy urzędu wojewódzkiego jest statut organizacyjny i szczegółowy podział czynności.

Według § 37 nin. rozp. P. P. Wojewodowie są obowiązani w granicach przepisów tego rozporządzenia ustalić statut organizacyjny urzędu wojewódzkiego i szczegółowy podział czynności i ogłosić go w Dz. Wojew. z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1932 r.

§§ 38 i 41 wskazują, co zawierać ma statut organizacyjny, a co szczegółowy podział czynności.

Staraniem Min. Spr. Wewn. będzie opracować najpóźniej do końca października r. b. ramowy statut organizacyjny i jednolity szczegółowy podział czynności urzędów wojewódzkich. W swoim czasie projekt taki przez Min. Spr. Wewn. opracowany był nawet rozesłany P. P. Wojewodom do opinji, jednak ostateczne jego uzgodnienie z zainteresowanemi Ministerstwami natrafiło na duże trudności. Będę dążył do tego, ażeby w ramowym statucie organizacyjnym zgodnie z postanowieniami pkt. 1 i 2 art. 35 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z 19 stycznia 1928 r. ilość komórek organizacyjnych w urzędach wojewódzkich została *zredukowana* do granic istotnej potrzeby. Nie ulega bowiem wątpliwości, że urzędy wojewódzkie cierpią na duży przerost organizacyjny.

Również ilość oddziałów jest niewątpliwie nadmierna, podczas gdy w/g art. 35 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 19 stycznia 1928 oddziały mają być tworzone tylko „w razie koniecznej potrzeby", w zasadzie zatem przewidziany jest tylko jednostopniowy podział urzędów wojewódzkich na wydziały.

Według § 39 rozp. z 13 sierpnia 1931 r. punktem wyjścia przy opracowywaniu nowego statutu organizacyjnego ma być podział *na wydziały* istniejące obecnie, skasowanie zaś poszczególnych wydziałów uzależnione jest od zgody właściwego Ministra.

Według § 40 podział na oddziały oraz skasowanie poszczególnych oddziałów uzależnione jest od zgody właściwego Ministra.

Pragnąc uzyskać materjał faktyczny oraz podstawę do wystąpienia wobec poszczególnych P. P. Ministrów z odpowiedniemi wnioskami, proszę Pana Wojewodę, ażeby:

a) bezzwłocznie po otrzymaniu niniejszego okólnika polecił przesłać pod adresem Wydziału Organizacyjno-Prawnego Min. Spr. Wewn. *2 egz. obowiązującego obecnie statutu organizacyjnego* tamt. urzędu wojewódzkiego, jako też *szczegółowego podziału czynności.*

Dla zilustrowania Ministerstwu wielkości poszczególnych komórek organizacyjnych należy odnośnie *do każdego oddziału*, a w wypadkach, gdy wydział nie jest podzielony na oddziały, to odnośnie do całego wydziału, podać: ilość *urzędników* zatrudnionych w oddziale (wydziale) z wyszczególnieniem zajmowanych przez nich stopni służbowych, jako też *ilość korespondencyj*, jaka wpłynęła do danego oddziału (wydziału) w pierwszem półroczu 1931 r.

b) najdalej do dnia 25 września r. b. nadesłał pod tym samym adresem *wnioski, dotyczące uproszczenia obecnej struktury* urzędu wojewódzkiego i jego podziału na wydziały i oddziały.

Podział urzędu wojewódzkiego na wydziały, a wydziałów na oddziały pozostaje w ścisłym wzajemnym związku; podział na oddziały ma swoje uzasadnienie w 2-ch wypadkach:

a) w wypadku, o którym mówi § 5 rozp. z 13 sierpnia t. j. wówczas, jeżeli zakres czynności wydziału jest tak *duży*, że wymaga koniecznie podziału aprobaty dla odciążenia naczelnika wydziału;

b) w wypadku, o którym również mówi § 5, a mianowicie, jeżeli zakres działania wydziału jest tak *różnorodny*, że dla należytego uwzględnienia poszczególnych spraw fachowych trzeba go podzielić na oddziały.

Pod temi sprawami „fachowemi" rozumiem jednak tylko sprawy oparte na zawodowej wiedzy fachowej (np. osobny oddział dla spraw kultury i sztuki, konserwatorski), natomiast nie mogę identyfikować pojęcia spraw „fachowych" z pojęciem „specjalności", jaką do pewnego stopnia reprezentuje każdy referent.

Pomijając wypadek tworzenia oddziałów „fachowych" — podział wydziałów na oddziały będzie normalnie zależny od wielkości danego wydziału i stopnia obciążenia jego naczelnika. Podział na oddziały będzie zatem uzasadniony przy systemie *wielkich* wydziałów (a więc w razie zredukowania ogólnej liczby wydziałów), natomiast przy systemie liczniejszych (a więc mniejszych) wydziałów podział na oddziały winien być jaknajbardziej ograniczony.

Przedkładając swoje wnioski co do przy-

szłego statutu organizacyjnego zechce Pan Wojewoda kierować się powyższemi wskazaniami t. zn.:

a) rozważyć możliwość skasowania poszczególnych wydziałów, względnie *uzasadnić* konieczność dalszego ich utrzymania;

b) odnośnie do podziału poszczególnych wydziałów na oddziały wnioski swoje utrzymać ściśle w granicach wskazań § 5 rozp. z 13 sierpnia r. b., *uzasadniając* konieczność utrzymania poszczególnych oddziałów, tam gdzie Pan Wojewoda uzna za stosowne oddziały takie zaprojektować.

V. Co się tyczy wydziału ogólnego, to jego zakres działania, podział na oddziały i szczegółowy podział czynności zostały ustalone okólnikiem Min. Spr. Wewn. Nr. 133 z 24 lipca 1930 r. Jakkolwiek nie uważam za rzecz niemożliwą, ażeby w razie reorganizacji innych wydziałów dotychczasowy zakres działania wydziału ogólnego został powiększony, to jednak z drugiej strony uważam za wskazaną pewną ostrożność w tym względzie, a to dla uniknięcia nadmiernego obciążenia wicewojewody, które uniemożliwiłoby jemu należyte spełnianie tych obowiązków, do jakich powołuje go przepis 22 rozp. z 13 sierpnia 1931 r.

VI. Szczególną uwagę, zresztą stosownie do postanowienia pkt. 6 art. 35 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z 19 stycznia 1928 r. przywiązuje rozporządzenie o organizacji urzędów wojewódzkich do całkowitego zharmonizowania pracy wszystkich wydziałów i oddziałów, ze specjalnem uwzględnieniem momentów prawnoadministracyjnych i fachowych każdego załatwienia (§ 11).

Co się tyczy stanowiska urzędników fachowych to:

ustęp 5 § 3 reguluje sposób podpisywania orzeczeń ściśle fachowych;

§ 11 mówi o załatwianiu spraw o przeważającym charakterze fachowym;

§ 15 mówi o funkcjonarjuszach fachowych przydzielonych przez poszczególnych Ministrów;

§ 16 poleca uwzględniać specjalnie urzędników fachowych przy ustalaniu zakresu czynności i odpowiedzialności funkcjonarjuszów poszczególnych kategoryj i stanów;

§ 30 mówi o specjalnej odpowiedzialności ciążącej na urzędnikach fachowych, w zakresie ich wiedzy fachowej oraz o stosunku wojewody do tych spraw;

§ 31 mówi o zatrudnianiu urzędników fachowych.

Będzie rzeczą P. P. Wojewodów w myśl § 12 rozp. ustalić, w jakim zakresie poszczególne komórki organizacyjne obowiązane są porozumiewać się ze sobą przy załatwianiu poszczególnych spraw, tak, ażeby w załatwieniu były uwzględnione wszystkie momenty, o których mowa w § 11, równocześnie zaś, ażeby wskutek wzajemnego porozumiewania się ze sobą poszczególnych komórek organizacyjnych nie wytwarzała się nadmierna pisanina (§ 10) i załatwianie spraw nie doznawało niepotrzebnej zwłoki.

VII. Urzędowanie urzędu wojewódzkiego winno się kierować zasadami: celowości, szybkości, prostoty i zaoszczędzenia kosztów (art. 44 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej o postępowaniu administracyjnem).

Rozporządzenie z 13. VIII. 1931 r. zawiera cały szereg przepisów, ktore ułatwiają zrealizowanie tej zasady.

Punkt ciężkości leży jednak przedewszystkiem w ścisłem dopełnieniu przepisów § 29, który określa obowiązki urzędników referujących. Z pośród obowiązków w tym § wyliczonych, pragnę szczególnie podkreślić dwa, a mianowicie obowiązek:

a) dokładnej znajomości przepisów obowiązujących w zakresie danego działu;

b) zaprojektowania załatwienia każdego aktu w ten sposób, żeby ono bądź odrazu załatwiało sprawę ostatecznie, bądź też obejmowało odrazu wszystkie niezbędne szczegóły i nie wywoływało potrzeby dalszej przygotowawczej korespondencji.

Powołując się na okólnik Nr. 155 z dnia 20.VIII 1930 r. wydany z racji rozporządzenia o organizacji starostw, w którym to okólniku zagadnienie, o którem wyżej mowa, szczególniej było podkreślone — proszę P. P. Wojewodów ponownie, ażeby wydali jak najenergiczniejsze zarządzenia dla dopilnowania tych podstawowych warunków porządnej pracy referendarskiej t. j. dokładne znajomości obowiązujących przepisów i załatwiania spraw, a nie aktów. Spychanie spraw, załatwianie połowiczne i prowadzenie zbędnych korespondencyj przedstanowczych pomnaża niepotrzebnie obieg papierów w urzędach i jest źródłem niezadowolenia i narzekań ze strony osób interesowanych. Organa inspekcyjne Min. Spr. Wewn. mają polecenie zwracać szczególniejszą uwagę na sposób załatwiania spraw przez poszczególnych referentów i pociągać winnych do surowej odpowiedzialności.

VIII. Według § 42 P. P. Wojewodowie mają prawo wydawania szczegółowych instrukcyj dla urzędów wojewódzkich, rozwijających i normujących bliżej poszczególne zagadnienia dotyczące organizacji tych urzędów i sposobu załatwiania spraw.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych już dawniej zachęcało P. P. Wojewodów do wydania regulaminu dla urzędów wojewódzkich w/g wzoru regulaminu dla Min. Spr. Wewn. i cały szereg urzędów wojewódzkich posiada już takie regulaminy.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych ma zamiar, po ostatecznem ustaleniu statutów organizacyjnych i szczegółowych podziałów czynności urzędów wojewódzkich, podjąć pracę nad przygotowaniem wzorowego regulaminu dla urzędów wojewódzkich.

251.

Okólnik Nr. 159

z dnia 12 września 1931 r.

(Wojsk. 133/5) o uldze z art. 55 ustawy o powsz. obow. wojsk. — wyjaśnienie do okólnika Nr. 79.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Wślad okólnika Nr. 79 z dn. 11.V b. r. Nr. 133/3 Ministerstwa Spraw Wewnętrznych zawiadamia, że podane w tym okólniku przepisy o stosowaniu art. 55 ustawy o powsz. obow. wojsk. dotyczą również duchowieństwa katolickiego obrządku grecko-katolickiego, jako też i ormiańskiego.

Podane w zdaniu drugim okólnika „zwolnienie od służby wojskowej wogóle" należy rozumieć jako zwolnienie od tej służby z wyjątkiem pospolitego ruszenia.

252.

Okólnik Nr. 160

z dnia 10 września 1931 r.

(AA. 2948/1) o trybie postępowania przy wykonaniu art. 108 i nast. rozporz. o postępowaniu administracyjnem.

Do

P. P. Wojewodów oraz Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Ponieważ wynikła wątpliwość co do trybu postępowania przy stosowaniu postanowień art. 108 i 110 ust. 1 i 2 rozp. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. 1928 r. Nr. 36, poz. 341) wyjaśnia się co następuje:

Kara pieniężna traktowana w art. 108, jako środek egzekucyjny w sensie przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22.III 1928 r. o postępowaniu przymusowem w administracji (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342), powinna być oceniona i interpretowana w myśl tych ostatnich przepisów, w stosunku do których wymieniony art. 108 rozp. o post. administr. w pewnych swych fragmentach stanowi lex specialis.

Oceniając tę kwestję pod kątem widzenia zarówno wyżej powołanych przepisów, jak art. art. 33, 57 ust. 4 i 58 postępowania administracyjnego, należałoby dojść do następujących wniosków co do trybu postępowania władz:

Gdy zainteresowana władza zgodnie z przepisami uzna stawiennictwo lub wyjaśnienia, czy też zeznania odnośnych osób za niezbędne, wówczas wystosowuje do nich wezwania, na odwrotnej stronie którego powinna być uwidoczniona treść art. art. 33, 57 ust. 4 i 58. Wezwanie to winno być zredagowane zgodnie z art. 22 ust. 3 p. f. (rozp. o post. administr. okólnik Nr. 154 z dnia 21 sierpnia 1928 r. Zb. zarz. str. 1212 poz. 6) i ma ono charakter nakazu władzy, a przeto zgodnie z art. 14 ust. 1 c) rozp. o post. przymusowem ma wszelkie wymogi tytułu egzekucyjnego.

Wobec powyższego oraz dla uproszczenia postępowania i zgodnie z art. 16 rozp. o post. przymus. w powyższem wezwaniu należy odrazu zamieścić „zagrożenie", zawierające wskazanie środka egzekucyjnego. Środkiem tym przy pierwszem wezwaniu będzie jedynie kara pieniężna celem przymuszenia, a przy drugiem wezwaniu kara pieniężna, oraz dalszy środek-przymus bezpośredni w postaci przymusowego sprowadzenia do urzędu. Władza wzywająca może poprzestać na pierwszem wezwaniu — a przytem każde z wezwań stanowi samoistny tytuł egzekucyjny.

W razie niewykonania przez zobowiązanego nakazanej czynności w wyznaczonym terminie i nieusprawiedliwienia jej niewykonania wzgl. nieuznania niewykonania za usprawiedliwione, władza wzywająca stwierdza tę okoliczność i przesyła wezwanie z ewent. aktami sprawy, dotyczącemi wezwania powiatowej władzy administracji ogólnej, jako władzy egzekucyjnej z żądaniem wymierzenia kary oraz ewent. dalszem żądaniem zarządzenia sprowadzenia do urzędu pod przymusem w określonym dniu lub terminie. Zgodnie z art. 110 ust. 1 rozp. o post. administr. powiatowa władza administracji ogólnej — o ile żądanie nie pochodzi od władzy wyższej — bada prawność i celowość żądania i albo wymierza karę i zarządza jej egzekucję, albo ich odmawia, zawiadamiając interesowaną władzę o przyczynach odmowy.

W zarządzeniu egzekucyjnem należy zamieścić klauzulę zagrażającą egzekucją wymierzonej kary pieniężnej w formie egzekucji na majątku na wypadek niewpłacenia nałożonej kary dobrowolnie w terminie 14-dniowym, który to termin należy wskazać.

W klauzuli odwoławczej należy wskazać na dopuszczalność odwołania, a dalej należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 110 ust. 2 rozp. o post. admin. odwołanie nie wstrzymuje wykonania, które będzie zarządzone po upływie dni 14 od dnia doręczenia. Specjalnie pouczać stronę o prawie „przedstawienia", o którem mowa w art. 108 ust. 2 rozp. o post. admin. niema potrzeby — zarówno jak niema potrzeby wyjaśniać stronie, iż każde odwołanie na podstawie art. 90 ust. 1 rozp. o post. admin. będzie przedewszystkiem rozważone przez władze w trybie przedstawienia.

Ponieważ strona z reguły w swem odwołaniu będzie tłumaczyć się niemożnością wykonania w terminie żądania władzy wzywającej, przeto do obowiązków władzy egzekucyjnej będzie należało rozważenie tych argumentów. W tych razach albo władza uznaje słuszność

usprawiedliwienia, a wówczas karę uchyli (art. 108 ust. 2 rozp. o post. admin.), albo też przedstawi wniesione odwołanie władzy wyższej do rozstrzygnięcia, zarządzając jednak równocześnie wykonanie zaskarżonej decyzji (art. 110 ust. 2 rozp. o post. admin.).

Zastosowanie kary pieniężnej celem przymuszenia i ewent. jej ściągnięcia należy zaniechać w każdym czasie, w razie dopełnienia nałożonego obowiązku (art. 6 rozp. o post. przymus.) — jednakowoż koszta postępowania egzekucyjnego powinny być od zobowiązanego w każdym razie ściągnięte.

253.

Okólnik Nr. 161

z dnia 17 września 1931 r.

(OL. 4797/1) o formie odnoszenia się do władz równorzędnych i podległych.

Do

P. P. Dyrektorów Departamentów I-V, Naczelników Wydziałów i wszystkich urzędników Min. Spraw Wewn., Głównego Komendanta Policji Państwowej Dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego, Dowódcy Korpusu Ochrony Pogranicza.

Zauważyłem, że mimo wskazówek, zawartych w § 66 Regulaminu, pisma przedkładane mi do aprobaty, a skierowane do wojewodów, stylizowane są często bez istotnej potrzeby w formie zbyt ostrej. Również pisma do P. P. Ministrów, w których Min. Spr. Wewn. zgłasza pewne żądania albo komunikuje swoje uwagi do projektów przedłożonych przez dane Ministerstwo, zawierają wyrażenia zbyt ostre i w korespondencji między władzami naczelnemi zupełnie niewłaściwe. Te same usterki zawierają niewątpliwie i inne pisma wychodzące z Min. Spr. Wewn., które do mojej aprobaty nie dochodzą.

Wobec tego zarządzam co następuje:

Korespondencja z Ministerstwami i innemi urzędami centralnemi winna być pisana w sposób ściśle rzeczowy, bez jakichkolwiek dygresyj, które dany urząd mógłby poczytywać za upomnienie, pouczenie lub złośliwość.

Jakakolwiek krytyka sposobu urzędowania obcego urzędu centralnego jest wykluczona. Podobnie należy z odpowiednim umiarem wyrażać się o władzach i urzędach lokalnych, należących do innych resortów.

Styl pism adresowanych bezpośrednio do P. P. Ministrów wzgl. szefów urzędów centralnych winien być utrzymany w tonie uprzejmym („mam zaszczyt", „Pan Minister raczy", i t. p.).

W zarządzeniach i poleceniach do wojewodów nie powinno się bez istotnej potrzeby używać formy nakazów, poleceń, wezwań, podkreślać wagi pilności sprawy i t. p. Jedynie w tych pismach, które podpisuje Minister (Podsekretarz Stanu), można używać formy imperatywnej polecenia, wezwania i t. p. i w tych wypadkach również tylko w razie istotnej potrzeby. W pismach do wojewodów, których nie podpisuje ani Minister ani Podsekretarz Stanu, zakazuję udzielania wojewodom upomnień, zagrażania odpowiedzialnością lub posługiwania się określeniami, które nie licują z powagą wojewody, jako reprezentanta Rządu i pierwszego urzędnika w województwie.

Powyższe uwagi dotyczą zwłaszcza tych pism Min. Spr. Wewn., które są odpowiedzią na sprawozdania i wnioski nadesłane z osobistym podpisem wojewody.

254.

Okólnik Nr. 162

dnia 21 września 1931 r.

(Wojsk. 1315/2) o przesunięciu terminu stawienia się do poboru. Ważność w razie przybycia do kraju.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Zarówno władze administracji ogólnej, jak i konsulaty polskie zagranicą postępują niejednolicie w wypadku, gdy osoba korzystająca z przesunięcia terminu stawienia się przed komisją poborową na zasadzie § 294 rozporz. wykonawczego do ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym, przybywa do kraju, a jeden z Panów Wojewodów zwrócił się do Min. Spr. Wewn. z zapytaniem, czy udzielone przesunięcia terminu, o którym mowa, gasną automatycznie z chwilą przyjazdu danej osoby do kraju.

Na skutek tego Min. Spr. Wewn. wyjaśnia, że z pośród osób korzystających z przesunięcia terminu stawienia się przed komisją poborową i przyjeżdżających do kraju rozróżnić należy dwie kategorje poborowych:

1) poborowych, przebywających stale zagranicą,

2) poborowych, przebywających zagranicą czasowo.

Co do poborowych pierwszej z rozróżnianych kategoryj, którzy uzyskali przesunięcie terminu stawienia się przed komisją poborową w myśl ustępu 1 § 294 (do odwołania) kwestji żadnej nie może być, gdyż sprawa ważności przesunięcia w razie przyjazdu ich do kraju jest ustaloną w § 281 rozp. wykonawczego do ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym we-

dług którego przesunięcie gaśnie automatycznie w razie przybycia ich do kraju lub na obszar Wolnego miasta Gdańska *na czas dłuższy niż 6 miesięcy.* W tym wypadku obowiązani oni są stawić się przed komisją poborową w kraju na ogólnych zasadach.

Co się tyczy poborowych drugiej z rozróżnianych kategoryj rozporz. wykonawcze nie zawiera specjalnego co do nich w tym względzie postanowienia, wskutek czego przyjąć należy, że z chwilą powrotu ich do kraju przesunięcie, z którego korzystali zagranicą, gaśnie automatycznie bez względu na to na jak długo i w jakim celu przybyli do kraju, albowiem przyczyna, dla której to przesunięcie udzielono t. j. niemożność powrotu do kraju przestała istnieć. Zasada ta zresztą ustaloną została w okólniku Ministerstwa Spraw Zagranicznych z dn. 24.II.30 r. Nr. K. III. 2645/pf. 216 przesłanym Panom Wojewodom (Panu Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy) do wiadomości. Poborowi zatem ci, z chwilą przyjazdu do kraju, muszą zadośćuczynić obowiązkowi stawienia się do poboru w terminie wyznaczonym, a ewentualny ponowny wyjazd zagranicę tych poborowych może nastąpić tylko na ogólnych zasadach.

VII. Pisma Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

255.

Pismo Nr. Wojsk. 1191/2

z dnia 4 września 1931 r.

O wypełnianiu rubryk „zawód cywilny" i „wykształcenie" w rejestrach, spisach i listach poborowych.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Sprawa należytego wpisywania zawodu i wykształcenia w rejestrach, spisach i listach poborowych pomimo ciągłego podkreślania przez Ministerstwo ważności tych danych nie stoi dotychczas na odpowiednim poziomie.

Z tego powodu zachodzi w większości wypadków konieczność prostowania wpisów do rubryk 10 i 11 w listach poborowych na komisji poborowej, co mimo wypełnienia tych rubryk wcześniej wymaga ponownej pracy.

Celem uniknięcia podwójnej pracy i w związku z ustaleniem wykazu zawodu i wykształcenia, który będzie po wydaniu przesłany władzom admin. ogólnej do wiadomości i stosowania się M. S Wewn. w porozumieniu z Min. Spr. Wojsk. zarządza zaniechanie wypełniania rubryk Nr. Nr. 10 i 11 w rejestrach i spisach poborowych, przygotowywanych w roku bieżącym.

Dane dotyczące zawodu i wykształcenia poborowego będą wpisane w listach poborowych podczas komisyj poborowych na podstawie dowodów, które poborowi obowiązani będą mieć z sobą.

Szczegóły sposobu wpisywania zawodu i wykształcenia w listach poborowych będą jeszcze zakomunikowane władzom admin. ogólnej przy wydawaniu odpowiedniego zarządzenia o przeprowadzeniu poboru rocznika 1911 r. i po zaopatrzeniu tych władz oraz kom. pob. w wykazy zawodów i wykształcenia.

256.

Pismo Nr. Wojsk. 1344/1

z dnia 7 września 1931 r.

o seminarjum Religijnem Żydowskiem Tachkemoni — odroczenie służby wojskowej.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Wskutek pism Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dn. 5.VIII b. r. Nr. VI. N. Ch. 3643 i z dn. 27.VIII b. r. Nr. VI N. Ch. 3762 Min. Spr. Wewn. zawiadamia, że uczniom Seminarjum Religijno - Żydowskiego „Tachkemoni" w Warszawie — mimo, iż umieszczone zostało w cz. 1 załącznika do rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 23.III 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 434) obejmującego szkoły średnie, mogą być udzielane odroczenia służby wojskowej do 25 lat życia, na zasadzie art. 61 pkt. 3 ustawy o powsz. obow. wojsk.

Nadmienia się przytem, że według zapowiedzi Min. Wyzn. Rel. iOśw. Publ. Seminarjum w przyszłości umieszczone zostanie w osobnej części czwartej wykazu, w tym celu utworzonej.

257.

Pismo Nr. Z. H. 2997/31

z dnia 15 września 1931 r.

o kartach regestracyjnych dla Ośrodków Zdrowia.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W celu ujednostajnienia i uproszczenia regestracji w Ośrodkach Zdrowia Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Pracy i Opieki Społecznej opracowało wzory kart regestracyjnych. Zostały opracowane karty: dla przychodni 1) przeciwgruźliczej, 2) przeciwjaglicznej, 3) przeciwwenerycznej, 4) dla dzieci, 5) dla ciężarnych, 6) karta społeczna w formie teczki, 7) karta odwiedzin domowych, i 8) kartka do skorowidzów imiennych.

Załącza się instrukcję, jak należy prowadzić regestrację, z prośbą o zalecenie Ośrodkom Zdrowia zaopatrzenia się w nowe karty po wyczerpaniu zapasu dawniejszych wzorów. Karty są do nabycia w Warszawskiem Towarzystwie Higjenicznem, Warszawa ul. Karowa 31, w cenie: karty dla jaglicy, chorób wenerycznych, ciężarnych, dzieci (pierwsza karta i dalszy ciąg badań) i odwiedzin domowych po 4 zł. setka; karty dla gruźlicy i teczka społeczna (obie podwójne) po 7 zł. setka, i kartki skorowidzowe po 2 zł. setka.

Przepisy dawne, dotyczące regestracji i ogłoszone w Zbiorze Zarządzeń Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (Nr. Z. H. 6280/26 z dnia 30.XI 26 — str. 340 i Nr. Z. Z. 4571/27 z dnia 20.VIII 27 — str. 402), mogą być nadal stosowane.

INSTRUKCJA

w sprawie prowadzenia regestracji w Ośrodkach Zdrowia.

Departament Służby Zdrowia opracował karty regestracyjne dla Ośrodków Zdrowia dla notowania spostrzeżeń lekarskich i pielęgniarskich.

Opracowane zostały karty dla przychodni: 1) przeciwgruźliczej —G—, 2) przeciwjaglicze —J—, 3) przeciwwenerycznej i skórnej —WS—, 4) dla dzieci —D—, 5) ciężarnych —C—,6) społeczna bez litery w formie teczki, 7) odwiedzin domowych —OD—, 8) kartka skorowidzowa.

Karty dla przychodni przeciwalkoholowej, następnych badań lekarskich w przychodniach G, J, WS i inne będą w miarę zapotrzebowania opracowane.

Regestracja winna być prowadzona w sposób następujący:

Zapisywanie: Każdy osobnik, zgłaszający się do Ośrodka Zdrowia, po sprawdzeniu przez pielęgniarkę, czy sprawa, w której się zgłasza, wchodzi w zakres działania Ośrodka Zdrowia, otrzymuje odpowiednią kartę. Pielęgniarka wypełnia nagłówek karty do rozpoznania, a na karcie dziecka — pierwszą stronę, wpisuje gdzie należy wagę, wzrost, ciepłotę i przed skierowaniem zaregestrowanego do lekarza przedkłada kartę lekarzowi.

Teczka społeczna. Teczkę społeczną zakłada się, gdy zaregestrowany zamieszkuje na terenie, podlegającym opiece pielęgniarki, i gdy podlega odwiedzinom domowym, a zatem teczki społeczne należy założyć dla dzieci, ciężarnych i zaregestrowanych w przychodniach G. J. WS., o ile lekarz podkreśli na karcie lekarskiej: „nadaje się do odwiedzin domowych".

Teczka społeczna jest jedna dla wszystkich członków rodziny i domowników (nie lokatorów).

Numeracja. Jednostką, podlegającą opiece Ośrodka Zdrowia, jest rodzina.

Numerację kart prowadzi się według rodzin. Każda rodzina ma swój numer z dodaniem roku, w którym pierwszy z członków rodziny został zaregestrowany w Ośrodku. Pierwszy z zaregestrowanych z rodziny otrzymuje numer rodziny z pierwszą literą alfabetu i rok, w którym został zaregestrowany. Następni regestrujący się z tej rodziny otrzymują ten sam numer i rok, bez względu na rok, w którym się regestrują, i następną literę alfabetu, według kolejności zgłaszania się.

Numerację nowozgłaszających się rodzin rozpoczyna się na nowo od każdego roku kalendarzowego. O ile zaregestrowany korzysta z dwóch przychodni na obu kartach ma ten sam numer, rok i literę.

Karty winny być ułożone w odpowiednich szufladach lub pudełkach latami według numerów, a nie alfabetycznie. Karty rodziny są ułożone według liter członków rodziny w teczce społecznej, lub, o ile teczka nie została założona, w tym samym porządku między teczkami. Karta odwiedzin domowych winna leżeć w teczce społecznej, a nie oddzielnie.

Przy powtórnej wizycie u lekarza podaje się lekarzawi całą teczkę rodziny, a nietylko kartę chorego.

Skorowidz. Każdy, kto był badany w Ośrodku Zdrowia i miał wypełnioną kartę lekarską, winien mieć wypełnioną kartkę skorowidzową. Kartki skorowidzowe są wypełniane tylko dla pierwszych zgłaszających się z rodziny. Następni

z rodziny są dopisywani na tej samej kartce pod kolejnemi literami. Kartki skorowidzowe układać należy alfabetycznie.

Wypisywanie. O ile członek rodziny zostanie wypisany z Ośrodka Zdrowia, kartę jego składa się do szuflady lub pudełka dla wypisywanych. O ile wszyscy członkowie rodziny zostaną wypisani, odkłada się również do wypisanych teczkę społeczną. Karty wypisanych winny być ułożone tak samo, jak karty będących pod opieką

Kartek skorowidzowych nie wyjmuje się nigdy ze skorowidza, choć cała rodzina została wypisana.

Instrukcje w sprawie sprawozdań dziennych i miesięcznych wydane zostaną oddzielnie.

258.

Pismo Nr. Wojsk. 1322/2

z dnia 19 września 1931 r.

o Gimnazjum Salezjańskiem w Różanymstoku — odroczenie służby wojskowej.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Wskutek pisma Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 7.IX b. r. Nr. II-19069 — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zawiadamia, że wobec otwarcia w r. b. ósmej (najwyższej) klasy w gimnazjum Salezjańskiem im. Piusa XI w Różanymstoku k/Grodna, uczniom tej klasy przysługuje prawo do odroczenia służby wojskowej z art. 61 p. 1 ustawy o powsz. obowiązku wojskowym.

Drukarnia Policyjna, Warszawa, Długa 38.